

Regionalny Ośrodek Debaty
Międzynarodowej w Lublinie

NEWSLETTER

W numerze polecamy:

- 80. rocznica wybuchu II wojny światowej
- Relacja z projektu „Aktywni dla Polski”
- Obchody 450-lecia Unii Lubelskiej
- Wizyta Prezydenta Ukrainy w Polsce
- Wybory prezydenckie na Litwie
- Szczyt G7 w Biarritz

Ośrodek Debaty
Międzynarodowej
Lublin

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

OBCHODY 450-LECIA UNII LUBELSKIEJ

W tym roku przypada 450. rocznica podpisania Unii Polsko-Litewskiej w Lublinie. Główne uroczystości odbyły się 30 czerwca oraz 1 lipca w Lublinie. W obchodach wzięli udział marszałkowie Sejmu i Senatu Marek Kuchciński i Stanisław Karczewski, a także członkowie prezydiów obu Izb Parlamentu, posłowie i senatorowie oraz szef Kancelarii Sejmu Agnieszka Kaczmarska wraz z szefem Kancelarii Senatu Jakubem Kowalskim. Obecni byli także prezes Rady Ministrów Ma-

teusz Morawiecki wraz z członkami rządu oraz minister Krzysztof Szczerski z Kancelarii Prezydenta RP. Władze lokalne reprezentowali m.in. Marszałek Województwa lubelskiego Jarosław Stawiarski oraz Wojewoda lubelski Przemysław Czarnek. W uroczystościach uczestniczyli również przedstawiciele świata nauki, z rektorami lubelskich uczelni na czele. Na uroczystości przyjechali parlamentarzyści państw regionu z przewodniczącymi parlamentów Litwy - Viktorasem Pranckietisem oraz Łotwy - Ināra Mūrniece. Obecny był również wiceprzewodniczący Zgromadzenia Narodowego Węgier János Latorcai oraz deputowani z Białorusi, Czech, Estonii i Mołdawii. W uroczystościach wzięł udział Jānis Vucāns – przewodniczący Zgromadzenia Bałtyckiego (instytucji trójstronnej współpracy parlamentarnej państw bałtyckich), a także ambasadorowie Gruzji i Ukrainy w Polsce.

Obchody rozpoczęła uroczysta msza święta w Archikatedrze Lubelskiej. Następnie zebrani goście złożyli kwiaty pod pomnikiem Unii Lubelskiej. Kluczowym punktem obchodów było uroczyste spotkanie Zgromadzenia Parlamentarnego Polski i Litwy. Obradom przewodniczyli wicemarszałek Sejmu Małgorzata Gosiewska i wiceprzewodniczący Seimasu Arvydas Nekrošius. W posiedzeniu wzięli udział m.in. przedstawiciele Polsko-Litewskiej Grupy Parlamentarnej oraz członkowie jej prezydium – posłowie Tadeusz Aziewicz i Grzegorz Janik. Podczas spotkania parlamentarzyści polscy i litewscy omówili kwestie, dotyczące perspektyw wzajemnej współpracy, opartej na wspólnej historii, sąsiedztwie oraz członkostwie w Unii Europejskiej.

Kolejnym punktem obchodów była debata Przewodniczących Parlamentów pt. „450. rocznica Unii Lubelskiej. Europejskie znaczenie dziedzictwa Unii Lubelskiej dla współczesnych narodów i państw”. Jako pierwszy głos zabrał marszałek sejmu Marek Kuchciński, który przybliżył zebranyemu tłu historyczne oraz realia polityki Rzeczypospolitej w XVI wieku. Marszałek zaznaczył, że „Rzeczpospolita Obojga Narodów stanowiła rzadki przykład udanego kompromisu pomiędzy różnymi narodami, ziemiemi, religiami, kulturami i językami. Istota tego wielkiego projektu zawierała się w haśle: „wolni z wolnymi, równi z równymi”. Odnosząc się do założeń Unii Lubelskiej marszałek wskazał na fundamenty współpracy międzynarodowej, takie jak kwestie bezpieczeństwa, dziedzictwa kulturowego czy rozwoju poziomu życia. Z kolei marszałek senatu Stanisław Karczewski wskazał na istotę dziedzictwa Unii Lubelskiej jaką jest wolność: „Rzeczpospolita była największą w ówczesnym świecie wspólnotą polityczną ludzi wolnych. Tworzył ją ponadetniczny polityczny naród szlachecki, łączący w sobie wszystkie jej etnosy i wszystkie wyznania”. Do uczestników lubelskich uroczystości listy skierowali Prezydent Andrzej Duda oraz prezes Rady Ministrów Mateusz Morawiecki. W imieniu głowy państwa list odczytał szef Kancelarii Prezydenta Krzysztof Szczerski. Prezydent wskazywał w liście na dziedzictwo zawartej Unii: „Unia Lubelska zawarta 450 lat temu to wspaniały pomnik dziejowy.

Z dumą wspominamy wielkie dzieło naszych przodków, będące świadectwem głębokiej mądrości politycznej, wizjonerskiego myślenia i obywatelskiej odpowiedzialności, a jednocześnie umiejętności budowania dobra wspólnego na drodze dialogu. Akt Unii Lubelskiej także obecnie stanowi inspirację do tworzenia pomyślniej przyszłości naszego regionu i jednoczącego się kontynentu”.

List w imieniu premiera Morawieckiego odczytał wicepremier Jacek Sasin. Jak ocenił Prezes Rady Ministrów, Unia Lubelska była „kompromisem politycznym, daleko wyprzedzającym swoją epokę. (...) To wspaniałe, dalekowzroczne i ambitne porozumienie przez wiele dekad kształtowało historię i tożsamość tej części naszego kontynentu. Unia Lubelska była wzorem konsensusu bazującego na wzajemnym szacunku i równości wobec prawa”.

Podczas debaty głos zabierali kolejno przedstawiciele Łotwy, Węgier, Białorusi, Czech, Estonii, Ukrainy, Gruzji oraz przewodniczący Zgromadzenia Bałtyckiego. Debatę podsumował Viktoras Pranckietis, przewodniczący Sejmu Litwy: „Unia Lubelska tworzyła się w trudnych warunkach, ale połączyła wartości Polski i Litwy, tworząc Rzeczpospolitą Obojga Narodów. (...) Dzisiaj Litwa i Polska odgrywają ważną rolę w europejskich procesach politycznych. Konieczna jest dalsza koncentracja na wspólnych celach oraz budowanie odporności na współczesne zagrożenia”. Ostatnim punktem programu był koncert z okazji 450. rocznicy Unii Lubelskiej, który odbył się w Filharmonii Lubelskiej.

Dzień Unii Lubelskiej 1 lipca rozpoczęła msza święta w Bazylice oo. Dominikanów na Starym Mieście w Lublinie. W Trybunale Koronnym w Lublinie odbyło się Spotkanie przedstawicieli Polaków i Polonii z całego świata, zorganizowane przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” – Dom Polonii w Lublinie. Na spotkaniu, przedstawiciele władz miast uhonorowali medalami 450-lecia Unii Lubelskiej działaczy oraz organizacje polonijne m.in. z Białorusi, Litwy, Kazachstanu, Niemczech i Czech. Następnie wszyscy uczestnicy spotkania udali się na Plac Zamkowy, gdzie odbyła się uroczysta sesja Rady Miasta. W sesji wzięli udział m.in. ambasadorowie Ukrainy, Armenii, mer Wilna oraz przedstawiciele miast partnerskich Lublina. Po zakończonej sesji na Plac Litewski przeszedł barwny, renesansowy korowód. Obchody uświetnił przelot akrobatycznej grupy wojskowych samolotów Biało-Czerwone Iskry nad Placem Litewskim. Ponadto uroczystościom 450-lecia Unii Lubelskiej towarzyszyły takie wydarzenia jak: „Żywy obraz – Unia Lubelska”, czyli wydarzenie plenerowe o charakterze happeningu edukacyjno–kulturalnego polegające na odtworzeniu przez modeli ubranych w kostiumy z epoki obrazu Jana Matejki pt. „Unia Lubelska”, widowiska teatralno-muzyczne, koncerty, uroczyste odśpiewanie „Te Deum” przez mieszkańców Lublina w renesansowej oprawie, wielkie obozowisko szlachty i rycerzy na Placu Litewskim czy Festiwal Dzieci. Częścią obchodów była także prezentacja okolicznościowego znaczka Poczty Polskiej z okazji 450-lecia Unii Lubelskiej, który został wprowadzony do obiegu 1 lipca 2019 r.

1 lipca 1569 r. na sejmie walnym w Lublinie podpisany został akt unii Wielkiego Księstwa Litewskiego i Królestwa Polskiego. Powołana w ten sposób Rzeczpospolita Obojga Narodów stała się jednym z najpotężniejszych organizmów politycznych ówczesnej Europy. Z okazji 450. rocznicy tego wydarzenia, przypadającej 1 lipca 2019 r. Uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (z dnia 20 lipca 2018 r.) rok 2019 został ustanowiony Rokiem Unii Lubelskiej, pod hasłem „Od Unii Lubelskiej do Unii Europejskiej”.

Źródło:

1. <http://www.sejm.gov.pl/sejm8.nsf/komunikat.xsp?documentId=8D058F3D5C28248EC1258420003BBA4F>
2. <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wypowiedzi-prezydenta-rp/inne/art,1056,prezydent-list-uroczystosci-z-okazji-450-rocznicy-unii-lubelskiej.html>
3. <http://www.sejm.gov.pl/sejm8.nsf/komunikat.xsp?documentId=2B80C48057E92AABC125842A00456B6E>
4. <https://lublin.eu/lublin/unia-lubelska/program-obchodow/wybrane-wydarzenia-obchodow-450-lecia-unii-lubelskiej/>
5. <http://www.miasta.pl/aktualnosci/lublin-450-lat-unii-lubelskiej>
6. <https://archidiecezjalubelska.pl/blog/uroczystosci-450-rocznicy-unii-lubelskiej-lublin-30-06-2019/>

Autor: **Paulina Pietrzak**

WYBORY PREZYDENTA NA LITWIE

W piątek 12 lipca miało miejsce zaprzysiężenie Gitanasa Nausėdę na prezydenta Litwy. Nowo zaprzysiężony prezydent zastąpił tym samym Dalię Grybauskaitė, która sprawowała urząd od 2009 roku. Główna część uroczystości odbyła się w historycznej sali posiedzeń litewskiego sejmu. Uroczyste posiedzenie poprowadził przewodniczący sejmu Viktoras Pranckietis. Ceremonia poprzedzona została wspólną modlitwą pod przewodnictwem arcybiskupa wileńskiego Gintarasa Grušasa.

Pierwsza tura wyborów prezydenckich na Litwie miała miejsce 12 maja. Najlepszy wynik (31,21% głosów) spośród dziewięciu kandydatów uzyskała Ingrida Šimonytė, która w przeszłości pełniła urząd ministra finansów. Drugi wynik (30,93% głosów) uzyskał Gitanas Nausėda, który startował jako kandydat bezpartyjny. Na trzecim miejscu (19,67% głosów) uplasował się obecny premier Litwy Saulius Skvernelis, który dostał się tym samym do drugiej tury wyborów. Warto odnotować, że wraz z wyborami odbyły się także dwa referenda ogólnokrajowe. W pierwszym referendum, które było wiążące udział wzięło 52,6% uprawnionych do głosowania i dotyczyło ono zmiany zapisu w konstytucji, który przewidywał wprowadzenie możliwości posiadania podwójnego obywatelstwa przez obywateli Litwy. Drugie referendum, ze względu na nieprzekroczenie wymaganego progu, miało charakter konsultacyjny i dotyczyło zmniejszenia liczby posłów w litewskim parlamencie.

Druga tura wyborów prezydenckich na Litwie odbyła się 26 maja. Zwyciężył w niej ekonomista Gitanas Nausėda, który zdobył aż 65,8% głosów. Zwycięzcy pierwszej tury Ingrida Šimonytė uzyskała z kolei wynik 32,8 % oddanych głosów, poprawiając tym samym swój wynik z pierwszej tury o zaledwie półtora punktu procentowego. Dobry wynik nowo wybranego prezydenta Litwy w drugiej turze eksperci tłumaczą przyciągnięciem do siebie elektoratu lewicowego, któremu łatwiej było zagłosować na kandydata bezpartyjnego, o poglądach centroprawicowych. Ingrida Šimonytė to z kolei kandydatka wysunięta przez Związek Ojczyzny - Litewskich Chryścijańskich Demokratów (TS-LKD), której poglądy określane są mianem konserwatywnych.

Prezydent Nausėda, który jest specjalistą w dziedzinie bankowości oraz analitykiem ds. gospodarczych, swój program wyborczy skupiał wokół haseł dot. kwestii społecznych takich jak reforma oświaty czy opieki zdrowotnej. Podczas kampanii wyborczej nie zabrakło również wypowiedzi poruszających kwestię pogłębiających się wśród społeczeństwa litewskiego nierówności ekonomicznych.

Warto podkreślić fakt, że w systemie politycznym Litwy Prezydent pełni bardzo ważną rolę w kreowaniu polityki zagranicznej państwa, z kolei rola Ministerstwa Spraw Zagranicznych polega w znacznej mierze na wspomaganie działań podjętych przez głowę państwa. W związku z tym warto przyrzeć się postulatowi dot. polityki zagranicznej, głoszonemu przez Nausėdę w trakcie kampanii wyborczej. W kontekście relacji na linii Wilno-Warszawa należy spodziewać się kontynuacji, a być może nawet pogłębienia wzajemnych stosunków. Prezydent Nausėda jeszcze przed wyborami opowiadał się za utrzymaniem silnych relacji z Polską, zwłaszcza w aspekcie obronności, energetyki oraz infrastruktury. Potwierdzeniem bardzo dobrych stosunków między oboma państwami wydaje się być obranie Polski za cel pierwszej wizyty zagranicznej nowo wybranego prezydenta. Podobnie w stosunku do innych państw nie należy spodziewać się diametralnych zmian. Gitanas Nausėda jest politykiem o orientacji prozachodniej, któremu zależy na pogłębieniu współpracy regionalnej, zwłaszcza w ramach UE. W kontekście relacji Litwy z Rosją Nausėda wyraża wolę utrzymywania relacji z Federacją Rosyjską, jednak wiele zależy od zmiany polityki rosyjskiej wobec Ukrainy.

Źródło:

1. <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2019-05-15/pierwsza-tura-wyborow-prezydenckich-na-litwie-brak-faworyta-porazka>
2. <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2019-05-28/nauseda-prezydentem-litwy>
3. <https://ies.lublin.pl/komentarze/nowy-prezydent-litwy-z-wizyta-w-polsce-45-45-2019>
4. <https://warsawinstitute.org/pl/lotwa-litwa-z-nowymi-prezydentami/>
5. <https://przegladbaltycki.pl/11504,o-litwe-jednej-predkosci-gitanas-nauseda-prezydentem-litwy.html>

Autor: **Mateusz Karczmarsz**

INAUGURACJA PROGRAMU „POLSKA JEST W TOBIE”

15

lipca bieżącego roku, w Kancelarii Prezydenta RP odbyła się inauguracja pierwszej edycji programu „Polska jest w Tobie”. Celem programu było wzmocnienie ducha patriotyzmu oraz budowanie więzi z krajem przodków wśród Polaków w wieku od 12 do 20 lat wychowanych za granicą. Zaznajomienie młodej Polonii z polską tradycją i zwyczajami odbywało się poprzez: intensywną naukę języka polskiego, poznawanie miejsc ważnych dla polskiej historii i

kultury, projekcje filmów dotyczących polskiej historii, udział w wielu warsztatach i szkoleniach, spotkania z Powstańcami Warszawskimi oraz przedstawicielami władz Polski, zwiedzanie polskich miast, w tym m.in. Warszawy, Gdańska, Wrocławia, Zakopanego, Krakowa czy Wadowic. Do programu zostało zaproszonych około 250 młodych osób polskiego pochodzenia z Łotwy, Białorusi, Kazachstanu, Rosji, USA, Argentyny, Brazylii i państw Europy Zachodniej.

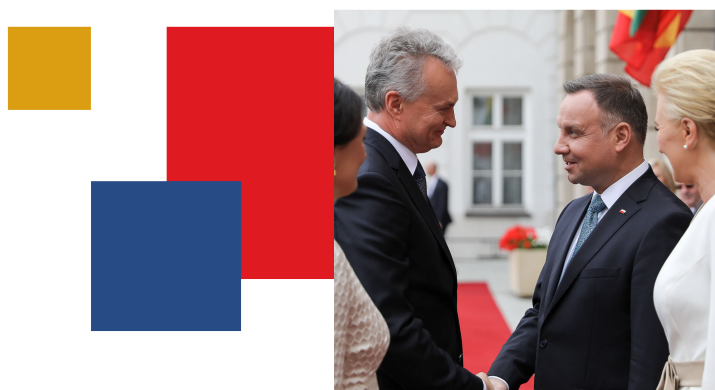
Podczas inauguracji programu prezydent Andrzej Duda podkreślił rolę młodych Polaków w promowaniu Polski poza jej granicami: „Jest dla nas bardzo ważne, aby w przestrzeni ogólnoswiatowej budować poczucie wspólnoty, bycia razem i dumy z tego, że ma się polskie korzenie. Jesteście ambasadorami Polski wszędzie tam, gdzie mieszkacie”. O znaczeniu budowania więzi z krajem przodków wskazał też Marszałek Senatu Stanisław Karczewski: „Dla nas, Polaków, ważne jest to, byśmy utrzymywali więź z Wami, a do tego potrzebna jest i druga strona. Cieszę się więc, że tak wielu młodych ludzi z różnych stron świata chce przyjeżdżać do Polski, mówić po Polsku, poznawać polską historię, literaturę, rozmawiać ze swoimi rówieśnikami w kraju”. W spotkaniu wzięli także udział: Pierwsza Dama Agata Kornhauser-Duda, Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP Adam Kwiatkowski, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Szymon Szykowski vel Sęk, Szef Kancelarii Senatu Jakub Kowalski, a także Minister Edukacji Narodowej Dariusz Piontkowski. Projekt został objęty honorowym patronatem Prezydenta RP.

Pomysłodawcami projektu „Polska jest w Tobie” byli Rafał Milczarski, prezes Polskich Linii Lotniczych LOT i Michał Stępniewski, wiceprezes Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych. Organizacją projektu zajmowały się Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” oraz Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”. Wsparcia merytoryczne udzieliły: Centrum Myśli Jana Pawła II, Kancelaria Prezydenta RP, Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Ministerstwo Edukacji Narodowej. Program został w większości sfinansowany ze środków Senatu RP, w ramach sprawowanej opieki nad Polonią i Polakami poza granicami. Ponadto program został wsparty przez największe polskie przedsiębiorstwa i fundacje korporacyjne, w tym m.in. Fundację PZU, Fundację PGNiG, Fundację PFR, Jastrzębską Spółkę Węglową, Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. oraz KGHM Polska Miedź S.A.

Źródło:

1. <https://www.gov.pl/web/edukacja/polska-jest-w-tobie>
2. <http://centrumprasowe.pap.pl/cp/pl/news/info/143893,36,msz-polska-jest-w-tobie-250-mloдых-3.-ludzi-z-calego-swiata-przyleci-do-polski-by-poznac-kraj-przodkow>
4. <https://pol.org.pl/2019/07/17/polska-jest-w-tobie-250-mloдых-ludzi-z-calego-swiata-przyleci-do-polski-by-poznac-kraj-przodkow/>
5. <https://www.polskieradio.pl/399/7978/Artykul/2341771,Rusza-projekt-Polska-jest-w-Tobie-Mloda-Polonia-pozna-polska-tradycje>
6. <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wydarzenia/art,1474,prezydent-projekt-polska-jest-w-tobie.html>

Autor: **Paulina Pietrzak**

Prezydent Gitanas Nausėda zaledwie kilka dni po uroczystym zaprzysiężeniu na swój urząd, złożył oficjalną wizytę w Warszawie. Była to pierwsza zagraniczna podróż nowego Prezydenta Litwy, który przyleciał do Polski wraz z małżonką.

Podczas wizyty, która miała miejsce 16 lipca nowo zaprzysiężony Prezydent spotkał się m.in. z Prezydentem RP Andrzejem Dudą, prezesem Rady Ministrów Mateuszem Morawieckim, a także z marszałkami Sejmu i Senatu RP Markiem Kuchciń-

skim oraz Stanisławem Karczewskim.

W trakcie wspólnej konferencji prasowej Prezydent Andrzej Duda złożył gratulacje Prezydentowi Nausėdzie. Prezydent RP zwrócił również uwagę na fakt, że obranie Polski za kierunek swojej pierwszej wizyty zagranicznej jest ważnym znakiem w kontekście budowania wspólnych relacji sąsiedzkich. Rozmowy Prezydentów dotyczyły m.in. obronności, współpracy energetycznej oraz infrastrukturalnej, a także sytuacji mniejszości polskiej na Litwie.

Podczas rozmów o obronności poruszono kwestie związane z wspólną współpracą wojskową oraz NATO, a także temat sytuacji na Ukrainie i Białorusi. Z kolei, w kontekście współpracy energetycznej oraz infrastrukturalnej, szczególną uwagę poświęcono takim inwestycjom jak Rail Baltica, Via Carpatia, Via Baltica oraz budowie interkolektora gazowego pomiędzy Polską a Litwą.

Podczas wizyty rozmawiano również o sytuacji mniejszości polskiej na Litwie. Prezydent Gitanas Nausėda podkreślił, że wiele problemów w zakresie oświaty jest do rozstrzygnięcia. Dużo bardziej skomplikowaną materią pozostaje jednak zapis polskich nazwisk w dokumentach, gdyż kompetencje w tej sprawie należą do Sejmu, który nie ma wypracowanego jednoznacznego stanowiska. Zauważono również, że udało się znaleźć rozwiązanie ws. tablic informacyjnych z polskimi nazwami miejscowości, które zostały dozwolone na posesjach prywatnych znajdujących się na obszarach zamieszkałych przez polską ludność.

Po spotkaniu Prezydent RP Andrzej Duda poinformował, że zaprosił Prezydenta Litwy na obchody 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej. Z kolei Prezydent Nausėda odwdzieczył się zaproszeniem na ceremonię ponownego pochówku szczątków dowódców i uczestników powstania styczniowego, która odbędzie się na przełomie października i listopada w Wilnie.

Źródło:

- [1. *https://www.euractiv.pl/section/polityka-regionalna/news/nowy-prezydent-litwy-z-wizyta-w-polsce/*](https://www.euractiv.pl/section/polityka-regionalna/news/nowy-prezydent-litwy-z-wizyta-w-polsce/)
- [2. *https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wydarzenia/art,1477,wizyta-prezydenta-litwy-.html*](https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wydarzenia/art,1477,wizyta-prezydenta-litwy-.html)
- [3. *https://wilno.msz.gov.pl/pl/p/wilno_lt_a_pl/aktualnosci/wizyta_prezydenta_litwy_w_polsce*](https://wilno.msz.gov.pl/pl/p/wilno_lt_a_pl/aktualnosci/wizyta_prezydenta_litwy_w_polsce)
- [4. *https://kurierwilenski.lt/2019/07/16/gitanas-nauseda-w-warszawie-bliskie-stosunki-miedzy-litwa-a-polska-sa-niezbedne/*](https://kurierwilenski.lt/2019/07/16/gitanas-nauseda-w-warszawie-bliskie-stosunki-miedzy-litwa-a-polska-sa-niezbedne/)
- [5. *https://www.premier.gov.pl/wydarzenia/aktualnosci/spotkanie-szeffa-polskiego-rzadu-z-prezydentem-litwy.html*](https://www.premier.gov.pl/wydarzenia/aktualnosci/spotkanie-szeffa-polskiego-rzadu-z-prezydentem-litwy.html)

Autor: **Mateusz Karczmarz**

W dniach 24-26 sierpnia 2019 r. odbył się szczyt siedmiu największych gospodarek świata: Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Francji, Niemiec, Japonii, Włoch oraz Kanady. Podczas spotkania obecny był także przedstawiciel Unii Europejskiej Donald Tusk, przewodniczący Komisji Europejskiej. Szczyt miał miejsce we francuskim mieście Biarritz w ramach przewodnic

stwa Francji w G7. Priorytetem francuskiej prezydencji w „grupie siedmiu” była walka z nierównościami, w tym: walka z nierównościami losu, ograniczenie nierówności środowiskowych, działania na rzecz pokoju, dostęp do cyfryzacji i sztucznej inteligencji oraz odnowienie bardziej sprawiedliwego partnerstwa z Afryką.

W tym roku szczyt odbywał się w poszerzonym formacie. Do Biarritz zaproszono: 4 państwa partnerskie, które działają na rzecz ochrony swobód demokratycznych i mają znaczenie na szczeblu regionalnym: Republikę Południowej Afryki, Australię, Chile oraz Indie, a także 6 przedstawicielstw państw afrykańskich, w celu budowania partnerstwa z tym kontynentem: Republikę Południowej Afryki, Burkina Faso, Egipt, Rwanę, Senegal i przewodniczącego Komisji Unii Afrykańskiej Moussa Faki. Ponadto w szczyście wzięły udział podmioty społeczeństwa obywatelskiego, które działają przy francuskiej prezydencji G7.

Zgodnie z głównymi założeniami tegorocznego szczytu G7: walka z nierównościami, prezydencja francuska skupiła się przede wszystkim na zwalczaniu nierówności między kobietami i mężczyznami oraz nierówności środowiskowych. Dzięki tym staraniom szczyt otrzymał certyfikat ISO 20121 - standard dla zrównoważonego zarządzania wydarzeniami. Został także stworzony znak „wydarzenie na rzecz równości kobiet i mężczyzn”, który zastosowano dla ogółu spotkań ministrów grupy G7.

Pozostałymi tematami, omawianymi podczas szczytu były kwestie, dotyczące bezpieczeństwa międzynarodowego, w tym: pożarów lasów w Amazonii, napięcia wokół irańskiego porozumienia nuklearnego, strajków w Hongkongu, konfliktu w Libii, sytuacji na Ukrainie, a także na Bliskim Wschodzie. Ponadto omawiano sprawy handlu światowego, zwłaszcza międzynarodowe kwestie podatkowe, ochronę systemu handlowego, sposoby łagodzenia napięć handlowych oraz reformę Światowej Organizacji Zdrowia. Poruszono także sprawę wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej.

Na zakończenie szczytu przywódcy państw G7 podpisali „Deklarację liderów G7”. W kwestii handlu międzynarodowego zobowiązano się do wypracowania w 2020 r. porozumienia, dotyczącego uproszczenia barier regulacyjnych i modernizacji opodatkowania w ramach Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju. Deklaracja ma na celu wspieranie eliminacji nierówności płci i dyskryminacji oraz przeciwdziałaniu uprzedzeniom i stereotypom, odnoszącym się do płci oraz promowanie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji dla dziewcząt i kobiet. W kwestiach klimatycznych przywódcy G7 potwierdzili, że zależy im na pełnej realizacji porozumienia paryskiego. Zatwierdzono także kartę, dotyczącą bioróżnorodności, która ma wspierać działania, dążące do zachowania bioróżnorodności, na rzecz zdrowej planety. W ramach partnerstwa z państwami afrykańskimi opracowano nowe ramy G7-Afryka.

Zatwierdzono szczegółowy plan działania w zakresie partnerstwa w sprawie Sahelu, opartego na kwestiach rozwoju i bezpieczeństwa. Zapowiedziano także wsparcie finansowe dla programu Afrykańskiego Banku Rozwoju na rzecz kobiet w Afryce. Przywódcy G7 zadeklarowali promowanie przedsiębiorczości kobiet oraz transformacji cyfrowej w Afryce. W kwestii bezpieczeństwa międzynarodowego liderzy G7 zgodnie poparli dwa cele: aby Iran nigdy nie zdobył broni atomowej oraz wspierać pokój i stabilność w regionie. W ramach walki z pożarami lasów w Amazonii zdecydowano się przeznaczyć 20 milionów euro na sfinansowanie samolotów gaśniczych. W kwestii Ukrainy Niemcy i Francja mają zorganizować szczyt w Normandii, w celu wypracowania wymiernych rezultatów. Przywódcy G7 wskazali na znaczenie chińsko-brytyjskiej deklaracji z 1984 r. w sprawie Hongkongu i wezwali do unikania przemocy w tym regionie. Liderzy G7 poparli rozejm w Libii, prowadzący do zawieszenia broni. Ponadto wezwali do przygotowania międzynarodowej konferencji, która zgromadziłaby wszystkie zainteresowane strony tego konfliktu. Udzielono także poparcia dla prac Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz Unii Afrykańskiej, planujących zorganizować to wydarzenie.

Grupa siedmiu - w skrócie G7 - to nieformalny zespół składający się z Francji, Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii, Niemiec, Japonii, Włoch, Kanady oraz Unii Europejskiej. Mocarstwa te, reprezentujące razem 50% światowej gospodarki, wyznają także wspólne wartości, takie jak wolność i demokracja; łączy je wspólna ambicja rozwiązywania największych światowych problemów.

Źródło:

1. <https://pl.ambafrance.org/Szczyt-G7-w-Biarritz-24-26-sierpnia-2019-r>
2. <https://www.elysee.fr/g7/2019/06/14/a-renewed-format-for-the-g7.en>
3. <https://www.consilium.europa.eu/pl/meetings/international-summit/2019/08/24-26/>
4. <https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2019/08/26/g7-leaders-declaration-biarritz-26-august-2019/>
5. <https://www.euractiv.pl/section/polityka-zagraniczna/news/podsumowanie-szczytu-g7/>

Autor: **Paulina Pietrzak**

WIZYTA PREZYDENTA UKRAINY W POLSCE

Dzień przed uroczystymi obchodami 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej do Polski ze swoją pierwszą oficjalną wizytą przybył prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełeński. Zaprzysiężonego w maju prezydenta Ukrainy przywitał na dziedzińcu Pałacu Prezydenckiego prezydent Andrzej Duda. Jest to pierwsza oficjalna wizyta prezydenta Ukrainy od momentu przejścia przez jego ugrupowanie polityczne pełnej władzy w kraju.

Ugrupowanie Wołodymyra Zełeńskiego „Sługa Narodu” uzyskało w przedterminowych wyborach parlamentarnych, które miały miejsce 21 lipca – 43,2% głosów. Drugie miejsce z wynikiem 13,1 uzyskała prorosyjska Opozycyjna Platforma „Za Życie”. Wybory parlamentarne na Ukrainie odbywają się w wg. systemu mieszane-go, w którym połowa konstytucyjnego składu izby wybierana jest z ogólnokrajowych list partyjnych, natomiast drugą połowę wybiera się z okręgów jednomandatowych. Wyborów nie przeprowadzono w 26 okręgach jednomandatowych objętych konfliktem zbrojnym. Frekwencja w wyborach parlamentarnych na Ukrainie wyniosła 49,3%. Jak podkreślają obserwatorzy, wybory odbyły się bez większych zakłóceń. Ugrupowanie prezydenta Zełeńskiego jest pierwszą partią od 1991 roku, które zdobyło samodzielnią większość w sejmie.

Podczas wspólnej konferencji prasowej Prezydentów podkreślono rolę współpracy pomiędzy rządami obu państw w takich kwestiach, jak: bezpieczeństwo energetyczne, wzajemna wymiana handlowa, współpraca graniczna czy współpraca polityczna. Prezydent RP Andrzej Duda w trakcie konferencji podkreślił także konieczność przywrócenia integralności terytorialnej Ukrainy sprzed 2014 roku. Nie zabrakło również odniesień do kwestii historycznych, w tym wydanego przez władze ukraińskie zakazu prowadzenia przez stronę polską prac poszukiwawczych oraz ekshumacji polskich żołnierzy. Prezydent Ukrainy wyraził gotowość zniesienia moratorium na prace ekshumacyjne, co mogłoby znacząco przyczynić się do normalizacji wzajemnych stosunków. Należy jednak pamiętać, że takie deklaracje padały już w przeszłości. Jak zauważył prezydent Zełeński, na sporach między naszymi narodami korzystają zawsze nasi nieprzyjaciele.

Niedługo po pobycie prezydenta Zełeńskiego w Polsce, bo już 2 września, doszło do spotkania w Warszawie ministrów spraw zagranicznych Polski i Ukrainy, podczas którego omówiono ustalenia poczynione w trakcie prezydenckiej wizyty. Szef ukraińskiego MSZ Pawło Klimkin wspomniał, że wciąż trwają ustalenia co do praktycznych rozwiązań w kwestii uhonorowania miejsc pamięci. Z kolei minister Jacek Czaputowicz podkreślił, że potrzebna jest dobra wola z obu stron, aby dojść do porozumienia ws. ekshumacji ofiar II wojny światowej na terytorium Ukrainy i Polski. Szef polskiej dyplomacji zapewnił jednocześnie, że Polska przyjmuje do wiadomości zgłaszane uprzednio przez Kijów uwagi dotyczące ukraińskich miejsc pamięci, które jak podkreślił istnieją zgodnie z obowiązującym polskim prawem.

Podczas spotkania ministrów rozmawiano również o sytuacji na przejściach granicznych i współpracy służb celnych. Nie zabrakło także tematu dotyczącego funkcjonowania działalności Polsko-Ukraińskiego Forum Partnerstwa. Minister Czaputowicz przekazał także stronie ukraińskiej propozycję organizacji w Polsce wizyt studyjnych mających na celu wymianę wspólnych doświadczeń w zakresie funkcjonowania organów rządowych.

Źródło:

1. <https://forsal.pl/swiat/ukraina/artykuly/1428044,eksperci-o-wizycie-zelenskigo-poprawa-relacji.html?fbclid=IwAR06Ph807FkGpD8gqQOj-8wTz6pxTu3Z8o4r9R90tPWKODqkAcOrndeWpm88>
2. <https://www.gazetaprawna.pl/artykuly/1427993,zelenski-w-polsce-prezydent-ukrainy-w-warszawie.html>
3. <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wydarzenia/art,1512,oficjalna-wizyta-prezydent-ukrainy.html>
4. <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2019-07-22/ukraina-samodzielnawiekszoscsluginarodu>
5. <https://www.polskieradio24.pl/5/3/Artykul/2206329,Jacek-Czaputowicz-o-dialogu-historycznym-z-Ukraina-trzeba-dobrej-woli-z-obu-stron>
6. <https://www.gazetaprawna.pl/artykuly/1428088,duda-zelenski-ekshumacja-ofiar-rzezi-wolynskiej.html>

Autor: **Mateusz Karczmarsz**

80. ROCZNICA WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ

Z udziałem prezydentów Polski - Andrzeja Dudy i Niemiec - Franka-Waltera Steinmeiera rozpoczęły się w Wieluniu obchody 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej. O godzinie 4.40 zabrzmiały syreny upamiętniające ofiary bombardowania miasta. Wieluń był jednym z pierwszych miast zbombardowanych 1 września 1939 r. W swoim przemówieniu prezydent Andrzej Duda potępił atak na miasto, które nie było miejscem o znaczeniu strategicznym, znajdowały się tam jedynie obiekty cywil-

ne: „Kto mógł się spodziewać, że ta straszna wojna, która w tamtym momencie się rozpoczęła, zacznie się od takiego aktu. Od aktu barbarzyństwa. Od aktu niebędącego w istocie aktem wojennym, tylko będącym aktem terroryzmu, od ataku na zwykłych ludzi. (...) To była zbrodnia wojenna. II wojna światowa zaczęła się od zbrodni wojennej!”. Prezydent Polski podkreślił znaczenie obecności na uroczystości prezydenta Niemiec jako „formę moralnego zadośćuczynienia”. Prezydent podziękował także za obecność kombatantom i mieszkańcom Wielunia: „Z czcią pochylam głowę przed naszymi drogimi kombatantami, weteranami i wszystkimi obecnymi mieszkańcami, którzy pamiętają tamte dni. Dziękuję, że opowiadacie o tym młodzieży, że prowadzicie to wielkie dzieło budowania pamięci historycznej”.

Następnie głos zabrał prezydent Niemiec. W swoim przemówieniu Frank-Walter Steinmeier wskazał, że „80 lat temu o tej godzinie na Wieluń spadło piekło – rozpętane przez niemiecki rasistowski obłąd i żądę niszczenia”. Prezydent Niemiec w języku niemieckim i polskim prosił o wybaczenie popełnionej zbrodni na polskich cywilach: „Chylę czoła przed ofiarami ataku na Wieluń. Chylę czoła przed polskimi ofiarami niemieckiej tyranii. I proszę o przebaczenie”. Prezydent Niemiec podkreślił znaczenie pamięci i odpowiedzialności historycznej. Po wygłoszeniu przemówień prezydenci złożyli wieńce i zapalili znicze przy tablicach upamiętniających zbombardowanie Kościoła Farnego, synagogi oraz szpitala Wszystkich Świętych. Następnie odwiedzili Muzeum Ziemi Wieluńskiej, gdzie spotkali się ze świadkami wydarzeń sprzed 80. lat.

Równoległe do obchodów w Wieluniu odbywały się uroczystości na Westerplatte, gdzie 1 września 1939 r. odbył się atak niemieckiego pancernika „Schleswig-Holstein”. Na pamiątkę tego wydarzenia o godzinie 4.45 zawyły syreny. W uroczystościach wzięli udział: premier Mateusz Morawiecki, wicepremier Piotr Gliński, wicemarszałek Sejmu Małgorzata Kidawa-Błońska, marszałek Senatu Stanisław Karczewski, minister obrony narodowej Mariusz Błaszczak, prezydent Gdańska Aleksandra Dulciewicz, a także delegacja z Komisji Europejskiej, reprezentanci polskich samorządów oraz przedstawiciele 24 zagranicznych miast dotkniętych II wojną światową oraz kombatanci i mieszkańcy Pomorza.

Podczas swojego przemówienia premier Mateusz Morawiecki wskazał na niespodziewany atak hitlerowskich Niemiec na Polskę 1 września 1939 r.: „Mówi się, że noc jest najczarniejsza tuż przed świtem. Na Polskę atak Niemiec hitlerowskich spadł niespodziewanie i oznaczał dla nas najczarniejsze dni w naszych dziejach. To było ludobójstwo o gigantycznych rozmiarach na narodzie polskim”. Premier podkreślił bohaterstwo polskich żołnierzy: „Ofiarna walka Polaków miała trwać siedem godzin trwała siedem dni. Był to przedśmiatek piekła, przedśmiatek tego, co Niemcy pokazali – do czego są zdolni w kolejnych sześciu latach na ziemiach polskich. Oni, chłopcy z Westerplatte, warszawskich Termopil, Wizny i wielu innych miejsc polskiego Września dawali świadectwo bohaterstwa narodu polskiego, ale też ich krew, ich ofiara dała nam

później nadzieję”. Do uczestników uroczystości słowo skierowali także marszałek Senatu Stanisław Karczewski, prezydent Gdańska Aleksandra Dulkiewicz, Frans Timmermans. W imieniu prezydenta Andrzeja Dudy list odczytał zastępca szefa Kancelarii Prezydenta RP Paweł Mucha. Następnie pod Pomnikiem Obrońców Wybrzeża odczytano Apel Pamięci, oddano salwę honorową, a jeden z harcerzy odczytał „Przesłanie Westerplatte”. Podczas uroczystości został poświęcony i wmurowany kamień węgielny pod budowę Muzeum Westerplatte i Wojny 1939.

Główne uroczystości 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej odbyły się w południe na Placu Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Wzięło w nich udział 40 delegacji zagranicznych: prezydenci, premierzy, przedstawiciele parlamentów i rządów, w tym: kanclerz Niemiec Angela Merkel, premier Francji Edouard Philippe oraz prezydenci: Chorwacji - Kolinda Grabar-Kitarović, Litwy - Gitanas Nausėda, Czech - Miloš Zeman, Słowacji - Zuzana Čaputová, Ukrainy - Wołodymyr Zełenski i Węgier - Janos Ader. Z polskiej strony obecni byli m.in. premier Mateusz Morawiecki, ministrowie: spraw zagranicznych Jacek Czaputowicz i obrony Mariusz Błaszczak oraz przedstawiciele władz wojskowych, duchowieństwo i kombatanci. Po zmianie posterunku honorowego przed Grobem Nieznanego Żołnierza przemówienia wygłosili kolejno: prezydent Polski Andrzej Duda, prezydent Niemiec Frank-Walter Steinmeier oraz wiceprezydent USA Michael Pence.

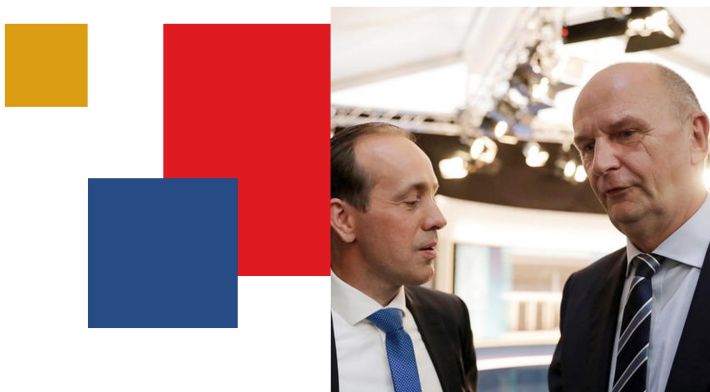
W swoim przemówieniu prezydent Polski wyraził hołd bohaterom II wojny światowej: „Pochylam głowę przed Bohaterami II wojny światowej, zwłaszcza przed moimi Rodakami, którzy walczyli o wolną i suwerenną Polskę i wolną Europę, za wolność naszą i Waszą – dziękujemy Wam”. Prezydent Duda wskazał na II wojnę światową jako lekcję dla współczesnej polityki międzynarodowej: „Przymykanie oczu to nie jest recepta na zachowanie pokoju, to sposób, by dać przyzwolenie na kolejne ataki, to się dzieje: 2008 - Gruzja, 2014 – Ukraina”. Z kolei prezydent Niemiec w swoim przemówieniu zapewniał o utrzymaniu pamięci tamtych wydarzeń: „Chylę czoła przed cierpieniem ofiar, proszę o wybaczenie za historyczną winę Niemiec, przyznając się do nieprzemijającej odpowiedzialności – nie zapomnimy o tym i będziemy pamiętać o ranach, jakie odniosło polskie społeczeństwo, cierpienie polskich rodzin, jak również podziwiamy odwagę do powstania, do oporu”. Prezydent Steinmeier zaakcentował w języku polskim słowa „Nigdy nie zapomnimy”. Natomiast prezydent USA podkreślił bohaterstwo Polaków w walce z niemieckim najeźcą: „Musimy pamiętać o bohaterstwie Polaków; ich światło lśniło w mroku, zaś mrok światła nie pokonał; charakter, wiara i determinacja Polaków na to nie pozwoliły (...) Polska udowodniła, że jest ojczyzną bohaterów.”

Motywy przewodnim obchodów 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej były słowa: „Pamięć i przestroga” oraz „1 IX 1939 Wieluń”, które zostały wyrzeźbione na pamiątkowym dzwonie zamówionym specjalnie na tę okazję przez prezydenta Andrzeja Dudę. Po zakończonych przemówieniach w sposób symboliczny w dzwon uderzali kolejno: prezydent Polski Andrzej Duda, prezydent Niemiec Frank-Walter Steinmeier oraz wiceprezydent USA Michael Pence oraz pozostali przedstawiciele zagranicznych delegacji. Wieczorem na Zamku Królewskim w Warszawie odbył się oficjalny obiad, który został wydany przez prezydenta Andrzeja Dudę. Na zakończenie obchodów 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej odbył się koncert pt. "Polskie Requiem" Krzysztofa Pendereckiego.

Źródło:

1. <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wydarzenia/art,1516,80-rocznica-wybuchu-ii-wojny-swiatowej.html>
2. <https://www.prezydent.pl/aktualnosci/wydarzenia/art,1509,obchody-80-rocznicy-wybuchu-ii-wojny-swiatowej.html>
3. <https://www.euractiv.pl/section/demokracja/news/steinmeier-w-warszawie-nie-zapomnimy-o-cierpieniu-polskich-rodzin/>
4. <http://www.gdansk.uw.gov.pl/3841-80-rocznica-wybuchu-ii-wojny-swiatowej>
5. <https://www.senat.gov.pl/aktualnosci/art,11960,80-rocznica-wybuchu-ii-wojny-swiatowej-uroczystosci-na-westerplatte-i-placu-pilsudskiego.html>
6. <https://www.pap.pl/aktualnosci/news%2C504385%2Cmorawiecki-na-westerplatte-polska-wtedy-stala-na-strazy-prawdy-wolnosci-i>

Autor: **Paulina Pietrzak**

Z początkiem września odbyły się wybory do parlamentu krajowego w Brandenburgii i Saksonii. W obu przypadkach wygrały rządzące dotychczas partie. W Saksonii była to partia CDU z wynikiem 32,1 %, natomiast w Brandenburgii zwyciężyła SPD, otrzymując 26,2% głosów. Należy wspomnieć, że oba zwycięskie ugrupowania, w porównaniu do ostatnich wyborów do landtagu odnotowały znaczący spadek poparcia. W przypadku socjalistów z SPD spadek wyniósł 5,7%, zaś chadecy skupieni wokół CDU odnotowali stratę 7,3% .

Słabszy wynik dotychczasowych partii rządzących będzie miał realne przełożenie na kształt lokalnych koalicji rządowych. Najbardziej prawdopodobnym scenariuszem dla Brandenburgii jest dołączanie partii Zielonych do dotychczasowej koalicji SPD i die Linke. Sytuacja wygląda nieco inaczej w przypadku Saksonii, gdzie liderzy CDU wprost odrzucają możliwość koalicji z AfD lub die Linke. W zaistniałej sytuacji realnym wydają się sojusze CDU, SPD oraz Zielonych. Podobny mariaż sprawdził się już w Saksonii-Anhalt. Warto odnotować, że w obu landach wiodącą pozycję CDU i SPD zajmuje już od 1990 roku, tj. zjednoczenia RFN.

Na szczególną uwagę zasługuje bardzo dobry wynik Alternatywy dla Niemiec oraz partii Zielonych. Oba ugrupowania od pewnego czasu notują znaczne wzrosty poparcia wśród wyborców, co jest widoczne na przykładzie odbywających się co jakiś czas wyborów do poszczególnych landtagów. Obecnie AfD jest najsilniejszym ugrupowaniem opozycyjnym w czterech z pięciu dawnych landów wschodnich tworzących w przeszłości NRD. Należy jednak podkreślić, że dobre wyniki na wschodzie kraju nie mają swojego odzwierciedlenia w zachodnich landach. Alternatywa dla Niemiec swoje postulaty skupia wokół obrony sektora węglowego, który tworzy wiele miejsc pracy, negując jednocześnie znaczący wpływ człowieka na zmiany klimatu, a także głośno krytykuje politykę azylową i migracyjną wprowadzoną przez rząd Angeli Merkel.

Nieco inaczej wygląda sytuacja partii Zielonych, którzy najmocniejsze poparcie odnotowują w zachodnich landach. Wzrost popularności tego ugrupowania nie jest tak mocno widoczny jak w przypadku AfD, lecz postępuje on stopniowo w całym kraju, również w landach wschodnich, co pokazały wybory do parlamentu regionalnego w Brandenburgii i Saksonii.

Od pewnego czasu można zaobserwować spadek poparcia dla tzw. partii masowych, takich jak CDU, SPD czy postkomunistyczna lewica z die Linke na wschodzie kraju. Ugrupowania te, regularnie wchodzące od początku lat 90. w skład rządzącego establishmentu, coraz częściej są zmuszane do zawierania koalicji trójpartyjnych, na czym korzystają Zieloni. Na chwilę obecną praktycznie każde liczące się ugrupowanie polityczne w Niemczech

Źródło:

1. <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2019-09-02/wygrana-spd-w-brandenburgii-i-cdu-w-saksonii-afd-najsilniejsza-partia>
2. <http://pism.pl/czytaj/Wybory-w-Saksonii-i-Brandenburgii>
3. <https://www.pap.pl/aktualnosci/news%2C504735%2Cwybory-w-dwu-krajach-zwiazkowych-niemiec-dobry-wynik-skrajnej-prawicy.html>
4. <https://www.dw.com/pl/w-saksonii-i-brandenburgii-wybory-nowych-landtag%C3%B3w/a-50245644>
5. <https://www.dw.com/pl/wybory-do-landtag%C3%B3w-wygrana-cdu-w-saksonii-i-spd-w-brandenburgii/a-50251691>
6. <https://www.gazetaprawna.pl/artykuly/1428070,wybory-landowe-w-saksonii-i-brandenburgii-bez-rewolucji.html>

Autor: **Mateusz Karczmarsz**

NOWY RZĄD WE WŁOSZACH

Niespełna miesiąc po rozpadzie koalicji rządzącej we Włoszech powstał nowy gabinet, w skład którego wszedł poprzednio współrządzący Ruch Pięciu Gwiazd (M5S), a także centrolewicowa Partia Demokratyczna (PD) oraz lewicowe ugrupowanie „Wolni i równi” (LeU). Zaprzysiężenie nowego rządu nastąpiło 5 września w Pałacu Kwirynalskim w Rzymie. Premierem został powtórnie Giuseppe Conte z Ruchu Pięciu Gwiazd.

Ukonstytuowanie się nowej koalicji przyczyniło się do zażegnania kryzysu rządowego w tym kraju, który trwał od początku sierpnia. Poprzednia koalicja zawiązana pomiędzy prawicową Ligą Matteo Salvinięgo, a Ruchem Pięciu Gwiazd, której liderem jest Luigi Di Maio, uległa rozpadowi po 14 miesiącach. Urząd premiera objął wówczas niedoświadczony jeszcze w polityce profesor prawa na Uniwersytecie Florenckim Giuseppe Conte, zaś wicepremierem i ministrem spraw wewnętrznych został Salvini. Po zerwaniu koalicji przez Ligę, nad parlamentem Włoch zawisło widmo rozpisania przedterminowych wyborów. Niespełniało do tego jednak w wyniku intensywnych negocjacji pomiędzy liderami M5S i PD.

Nowy rząd włoski złożony jest z 21 ministrów, z czego 10 ministrów należy do Ruchu Pięciu Gwiazd, 9 ministrów jest członkami Partii Demokratycznej. Swojego ministra w resorcie zdrowia posiada również ugrupowanie „Wolni i równi”. Z kolei ministrem spraw wewnętrznych została bezpartyjna Luciana Lamorgese. Jedną z nowości jest brak wicepremierów w rządzie, ale także niska średnia wieku ministrów, którzy większości są ludźmi niezwiązanymi z poprzednim rządem premiera Conte.

Do głosowania nad wotum zaufania dla rządu Contego doszło już 9 września. Po burzliwej debacie 343 deputowanych opowiedziało się za udzieleniem wotum zaufania dla koalicji Ruchu Pięciu Gwiazd z Partią Demokratyczną. Dzień później nowy włoski rząd otrzymał wotum zaufania także w Senacie. Obie izby parlamentu wyraziły poparcie dla drugiego rządu Giuseppe Contego niespełna tydzień po jego powołaniu.

Źródło:

1. <https://www.pap.pl/aktualnosci/news%2C506537%2Cnowy-rzad-giuseppe-contego-zostal-zaprzysiezony.html>
2. <http://wgospodarce.pl/informacje/67711-wlochy-nowy-stary-premier-obeцуje-rzad-nowosci>
3. <https://www.euractiv.pl/section/polityka-wewnetrzna/news/wlochy-maja-nowy-rzad-wicepremierow-tym-razem-nie-bedzie/>
4. <https://www.theguardian.com/world/2019/sep/05/italys-coalition-enemies-open-way-matteo-salvini-return>

Autor: **Mateusz Karczmarsz**

DZIAŁALNOŚĆ NASZEGO OŚRODKA

OBCHODY 450-LECIA UNII LUBELSKIEJ

Przestawiciele RODM Lublin wzięli udział w obchodach 450-lecia zawarcia Unii Lubelskiej. W trakcie uroczystości w lubelskim Centrum Spotkania Kultur odbyło się również spotkanie przedstawicieli środowisk polonijnych z Marszałkiem Senatu Rzeczypospolitej Polskiej Stanisławem Karczewskim, na które zostaliśmy zaproszeni.

Podczas spotkania Marszałek Stanisław Karczewski wskazywał na rolę i znaczenie Polonii dla Państwa Polskiego. Doceniał skalę działań Polaków poza granicami, którzy są najlepszymi ambasadorami naszego kraju. Wspominał również o licznych działaniach, jakie podejmuje Senat na rzecz wielopłaszczyznowego wsparcia Polaków na całym świecie. Ponadto, w kontekście planów na najbliższą przyszłość, Marszałek podkreślił konieczność utworzenia 16 ośrodków dla repatriantów w każdym województwie, co spotkało się z aprobatą publiczności.

Spotkanie z Marszałkiem zostało zainicjowane przez lubelski oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

WARSZTATY DLA MŁODZIEŻY POLONIJNEJ

Przestawiciele naszego ośrodka - Dariusz Szady, Bartosz Czajka i Michał Dworski - mieli okazję prowadzić serię warsztatów dla młodzieży polskiej z Litwy, Ukrainy i Białorusi, która przyjechała do Lublina w ramach projektu Akademii Liderów organizowanego przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”.

W trakcie trzydniowych spotkań odbyły się zajęcia z:

- wystąpień publicznych,
- zarządzania organizacją,
- pozyskiwania funduszy na działalność polonijną,
- organizowania debat i wykładów,
- organizowania patriotycznych zgromadzeń publicznych. W tym aspekcie dzielił się z uczestnikami naszymi doświadczeniami z organizacji Lubelskiego Marszu Rotmistrza Pileckiego.

Wierzymy, że przeprowadzone zajęcia pomogą młodym Polakom rozwijać działalność polonijną w krajach ich osiedlenia.

II EDYCJA PROGRAMU „AKTYWNI DLA POLSKI”

DZIEŃ 1

W poniedziałek, 8 lipca nastąpiła inauguracja I edycji projektu „Aktywni dla Polski”. Pierwszy dzień pobytu naszych gości w Lublinie rozpoczął się od krótkiej prelekcji koordynatora naszego Ośrodka - Michała Dworskiego, który przybliżył uczestnikom idee oraz założenia projektu. Następnie odbyły się warsztaty pt. "Poznaj język ojczysty", które miały na celu poszerzenie zdolności lingwistycznych uczestników projektu. Dzień zakończyliśmy wspólnym zwiedzaniem Lublina w ramach cyklu spotkań „Szlakiem Unii Lubelskiej. Dzieje Lublina i Lubelszczyzny”.

DZIEŃ 2

Dругi dzień programu "Aktywnych dla Polski" rozpoczął się od warsztatów pt. "Poznaj język ojczysty", podczas którego uczestnicy projektu szlifowali swoje zdolności lingwistyczne.

Następnie udaliśmy się do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego, w którym zostały nam zaprezentowane zagadnienia dotyczące samorządu terytorialnego w Polsce, ze szczególnymi uwzględnieniem kwestii reformy samorządowej, podziału kompetencji, inwestycji, finansów oraz programów europejskich wdrażanych przez samorząd województwa. W ramach wizyty w urzędzie marszałkowskim goście zapoznali się również z głównymi kierunkami prowadzonej przez województwo współpracy międzynarodowej.

Kolejnym punktem programu była wizyta na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II oraz w Muzeum KUL, w trakcie której uczestnicy projektu mieli okazję zapoznać się m.in. z wernisażem wystawy "Franciszkański Hofman. Sztukę robi się jako służbę Bożą".

Później miała miejsce wizyta w Państwowym Muzeum na Majdanku. Muzeum jest zorganizowane na części dawnego niemieckiego obozu zagłady (ok. 90 ha). Szacuje się, że na Majdanku więziono ogółem około 150 tysięcy mężczyzn, kobiet i dzieci różnych narodowości.

Dzień zakończyliśmy warsztatami z fundraisingu, podczas których uczestnicy zdobywali wiedzę na temat tego, jak pozyskiwać pieniądze na działalność swoich lokalnych organizacji działających na rzecz Polonii.

DZIEŃ 3

Tzeci dzień Aktywnych dla Polski rozpoczął się tradycyjnie od zajęć z języka polskiego. Następnie udaliśmy się do Zamościa, gdzie odbyła się prelekcja pt. „Perła Renesansu. Dzieje Lublina i Lubelszczyzny”, połączona ze zwiedzaniem zabytków tego pięknego miasta. Dzień zakończyliśmy warsztatami z kaligrafii oraz wykładem pt. „Sztuka pięknego życia”, które zostały przeprowadzone przez dr. Arkadiusza Adamczuka.

DZIEŃ 4

Podczas czwartego dnia zajęć przeprowadzonych w ramach projektu "Aktywni dla Polski" nasi uczestnicy mieli okazję m.in.: zapoznać się z organizacją pracy w polskich urzędach, dowiedzieć się więcej o historii Polski i Lubelszczyzny, poznać lepiej język polski i kulturę polską, a także porozmawiać z Wojewodą Lubelskim prof. Przemysławem Czarnkiem nt. sytuacji Polonii na Ukrainie i Białorusi.

W tym dniu doszło również do spotkania z Panem Igorem Iusem, absolwentem Programu Stypendialnego im. Lane'a Kirklanda oraz sekretarzem ds. konsularnych w Konsulacie Generalnym Ukrainy w Lublinie, który opowiadał o prawnych aspektach pobytu w Polsce. Uczestnicy programu mieli również możliwość zobaczyć bezcenne starodruki w Oddziale Zbiorów Specjalnych

Biblioteki Uniwersyteckiej KUL.

DZIEŃ 5

Podczas ostatniego dnia nasi goście tradycyjnie już wzięli udział w porannych zajęciach z języka polskiego i kultury polskiej.

Po zajęciach udaliśmy się do Instytutu Pamięci Narodowej w Lublinie, w którym mogliśmy poznać lepiej dzieje naszego Narodu. Podczas spotkania mieliśmy okazję porozmawiać również o tym, w jaki sposób przystępnie prezentować historię Polski wśród młodzieży polonijnej.

Kolejnym punktem programu była wizyta w Muzeum Lubelskim, gdzie mogliśmy dokładniej przyrzeć się zabytkowej Kaplicy Trójcy Świętej oraz Zamkowi Lubelskiemu.

Dzień zakończył się uroczystym wręczeniem certyfikatów potwierdzających ukończenie II edycji programu "Aktywni dla Polski". Mamy nadzieję, że nabyta podczas pobytu w Lublinie wiedza zaowocuje w przyszłości interesującymi przedsięwzięciami zorganizowanymi przez naszych absolwentów.

DEBATA „POLACY W WALCE Z DWOMA TOTALITARYZMAMI – CO ŚWIAT ZAWDZIĘCZA POLSCE. SPOJRZENIE Z PERSPEKTYWY 80-TEJ ROCZNICY WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ”

18 września o godz. 10:30, Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Lublinie we współpracy z XIV Liceum Ogólnokształcącym im. Zbigniewa Herberta, zorganizował debatę pod nazwą „Polacy w walce z dwoma totalitaryzmami – co świat zawdzięcza Polsce. Spojrzenie z perspektywy 80-tej rocznicy wybuchu II wojny światowej”.

W roli prelegentów wystąpili redaktor Tadeusz Płużański, polski dziennikarz, historyk i publicysta specjalizujący się w historii powojennej Polski, prezes Fundacji „Łączka”, sprawująca opiekę nad Kwaterą na Łączce oraz profesor Tomasz Panfil, polski historyk pracujący w Katedrze Nauk Pomocniczych Historii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego oraz w Biurze Edukacji Narodowej Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie.

Podczas debaty zostały poruszone tematy wysiłku zbrojnego Polski, która we wrześniu 1939 roku stała się obiektem agresji III Rzeszy Niemieckiej i Związku Radzieckiego. Spotkanie rozpoczęło się od przemyśleń dyskutantów na temat 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej. Przeanalizowali oni położenie państwa polskiego w przededniu 1 września 1939 roku, omówili działania wojenne podczas kampanii wrześniowej, a także wskazywali na poszczególne ruchy wojsk polskich po 17 września 1939 roku, czyli agresji sowieckiej na wschodnie ziemie II Rzeczypospolitej.

XLI STAŁA KONFERENCJA MUZEÓW ARCHIWÓW I BIBLIOTEK POLSKICH NA ZACHODZIE

W dniach 14–18 września członkowie zespołu RODM Lublin wzięli udział w XLI Stałej Konferencji Muzeów Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie.

Stała Konferencja Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie (MABPZ) została założona w 1979 r. w Muzeum Polskim w Rapperswilu. Jest organizacją zrzeszającą muzea, archiwa i biblioteki polskie poza granicami kraju. Jako cel Konferencja stawia sobie koordynację działalności instytucji członkowskich, otaczających swoją troską dorobek i rozwój kultury polskiej oraz prezentujący wolnemu światu jej bogactwo i nierozzerwalność z humanistyczną kulturą europejską. Do roku 1990 sesje odbywały się poza granicami Polski, zaś po odzyskaniu pełnej suwerenności, statut dopuścił możliwość obrad na terenie Ojczyzny.

Organizatorami wydarzenia byli Instytut Pamięci Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi

Polskiemu oraz instytucje MAB takie jak: Archiwum Polskiej Misji Katolickiej w Anglii i Walii, Ośrodek Dokumentacji i Studium Pontyfikatu Jana Pawła II w Rzymie, Polish Institute of Arts and Sciences in Canada, Archiwum Polskiej Misji Katolickiej we Francji, Biblioteka Polaca Ignacio Domeyko, Bibliotek Polska POSK w Londynie, The Kosciuszko Foundation Poland, Instytut Józefa Piłsudskiego w Ameryce, Polenmuseum Rapperswil, Polski Instytut Badawczy i Muzeum w Budapeszcie.

REDAKCJA: **MATEUSZ KARCZMARZ**

ZNAJDŹ NAS:

fb.com/lublin.regionalny.osrodek.debaty.miedzynarodowej

twitter.com/rodm_lublin

rodm-lublin.pl